

T.C.

DANIŞTAY

YEDİNCİ DAİRE

Esas No : 2016/6361

Karar No : 2020/4237

TEMYİZ EDEN (DAVALI) : .. Bakanlığı adına
...Gümrük Müdürlüğü ...

VEKİLİ : Av. ...

KARŞI TARAF (DAVACI) : ...

İSTEMİN KONUSU : ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının iptal ve iadeye ilişkin hüküm fıkrasının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: Davacı adına tescilli 29/01/2015 tarih ... sayılı serbest dolaşıma giriş beyannamesi muhteviyatı eşya kıymetinin istatistiki kıymete yükseltilmesi suretiyle ihtirazi kayıtlı beyanı üzerine, tahakkuk ettirilerek ödenen özel tüketim ve katma değer vergisinin ihtirazi kayda konu kısmına vaki itirazın reddine dair işlemin iptali ile fazladan ödenen tutarın iadesi istemiyle dava açılmıştır.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 24. maddesi açıklandıktan sonra; ithal eşyasının gümrük kıymetinin, eşyanın satış bedeli olduğu; satış bedeli yönteminin uygulanmaması için gerekli koşulların oluşması halinde, sırasıyla diğer yöntemlere geçilerek, eşyanın gerçek kıymetinin belirlenmesinin icap ettiği; Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII'nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşmanın, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının (GATT) VII'nci Maddesinin ve bu bölüm hükümlerinin prensip ve genel hükümlerine uygun yöntemlerle ve Türkiye'de mevcut veriler esas alınarak belirleneceği, GATT'ın VII'nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın 17'nci maddesinde de, bu Anlaşmada yer alan hiçbir hükmün, Gümrük İdaresinin, gümrük kıymetinin belirlenmesi ile ilgili olarak ibraz edilen tutanak, belge veya beyannamenin gerçeklik veya doğruluğunu araştırma hakkını sınırlamayacağı ve bu hakkı tartışma konusu haline getirecek şekilde yorumlanamayacağı, olayda, ithal edilen eşyanın gözetim kıymet uygulamasına tabi olduğundan bahisle ek tahakkuk yapılmış ise de, ithalatta Gözetim Uygulamasına İlişkin Tebliğ'de belirtilen kıymetler, eşyanın, Gümrük Kanunu hükümlerine göre belirlenmiş gerçek satış bedeli olmadığı gibi, Tebliğ'de de, böyle bir durumda, belirtilen kıymetin esas alınması suretiyle ek tahakkuk yapılmasını öngören herhangi bir düzenleme bulunmadığından, gözetim önlemlerinin yanlış algılanması suretiyle yapılan tahakkukta mevzuata uyarlık görülmediği; öte yandan; yapılan hesaplamada yurt dışı gidere eklenen 81.286,06-TL üzerinden haksız olarak tahakkuk eden ve ödenen özel tüketim vergisinin 16.257,21-TL, katma değer vergisinin ise 17.557,78-TL olduğunun tespit edildiği gerekçesiyle, dava konusu işlemin anılan tutarlara isabet eden kısmının iptali ile iadesine, bu tutarları aşan kısım yönünden ise davanın kısmen reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI: İhtirazi kayıt dilekçelerinin eşyalar serbest dolaşıma girdikten sonra idareye ulaştığı, beyanname muhteviyatı parfüm cinsi eşyanın gözetim uygulamasına tabi olmadığı, iade istemlerinin Gümrük Yönetmeliği'nin 502. maddesi kapsamında 78 no'lu "Geri Verme veya Kaldırma Formu" doldurulmak suretiyle ilgili gümrük müdürlüğüne başvurulmak suretiyle yapılabileceği, belirtilen usulle başvuru yapılmadan dava açıldığı, tesis edilen işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ ...'IN DÜŞÜNCESİ : Temyiz isteminin reddi ile usul ve yasaya uygun olan kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Yedinci Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüldü:

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

İdare ve vergi mahkemelerinin nihai kararlarının temyizen bozulması, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde yer alan sebeplerden birinin varlığı hâlinde mümkündür.

Temyizen incelenen karar usul ve hukuka uygun olup, dilekçede ileri sürülen temyiz nedenleri kararın temyize konu iptal ve iadeye ilişkin hüküm fıkrasının bozulmasını gerektirecek nitelikte görülmemiştir.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;
1. Temyiz isteminin reddine,
2. ... Vergi Mahkemesinin ... tarih ve E:..., K:... sayılı kararının temyize konu iptal ve iadeye ilişkin hüküm fıkrasının **ONANMASINA**,
3. Dosyanın anılan Mahkemeye gönderilmesine,
4. 2577 sayılı Kanun'un (Geçici 8. maddesi uyarınca uygulanmasına devam edilen) 54. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 27/10/2020 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

(X)KARŞI OY :

Mevzuat hükümleri uyarınca bir malın ithalatında, yerli üreticilerin zarar görmesine sebebiyet verebilecek miktarda artış olup olmadığının belirlenebilmesi için o malın ithal seyrinin izlenmesi amacıyla re'sen veya üreticilerin başvurusu üzerine yapılan inceleme sonucunda, o eşya için ... Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğüne düzenlenen bir gözetim belgesi ibrazı zorunluluğu getirilmektedir.

Gözetim uygulaması ithalat nedeniyle ilave bir vergisel yükümlülük getirme amacına yönelik veya korunma önlemi niteliğinde bir uygulama değil, ithalatın izlenmesi amacına yönelik bir uygulamadır.

Bu noktada idarenin gözetim uygulamasına tabi eşyaya ilişkin gözetim belgesini ibraz etmeyen ithalatçıyı beyanını gözetim kıymetine yükseltmeye zorlama gibi bir yetkisi bulunmayıp, gözetim belgesinin olup olmadığını aramak, bulunmaması halinde ithaline izin vermemekle yetinmesi zorunludur.

Gözetim belgesi alınması gerektiği halde bundan kaçınarak eşyanın kıymetinin yükseltilmesi suretiyle ithalatın gerçekleştirilmesi, mevzuata aykırı olduğu gibi iyiniyet kuralları ile de bağdaşmamaktadır. Buna ilaveten, uygulamada gözetim belgesi alan yükümlüler aleyhine de eşitsiz bir durum oluşmaktadır. İdarenin yükümlüden gözetim belgesi temin etme olanağı da hukuken ve fiilen ortadan kalkmış olacaktır. Bunun sonucunda, ilgili düzenleyici işlem idarece geri alınmış ya da yargı kararıyla iptal edilmiş olmamasına rağmen düzenleyici işlem ile getirilen gözetim uygulaması fiilen askıya alınmış olmaktadır.

Bu durumda belirli bir CIF değer altında ve belirli miktarların üzerinde ithal edilmek istenmesi halinde gözetim uygulaması kapsamına tabi kılınan eşya için gözetim belgesi almak amacıyla anılan belgeyi vermeye yetkili Ticaret Bakanlığı İthalat Genel Müdürlüğüne davacı tarafından başvuruda bulunulup bulunulmadığının, şayet başvuruda bulunulmuş ise buna ilişkin anılan idarece tesis edilen işlemin hukuka uygun olup olmadığı değerlendirilerek fazladan ödendiği ileri sürülen vergilerin 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 211. maddesi uyarınca geri verilip verilemeyeceğinin saptanması suretiyle bir sonuca ulaşılması gerektiğinden idarenin temyiz isteminin kabulü ile mahkeme kararının bozulması gerektiği oyu ile, Daire kararına katılmıyorum.